

Výtvarný ateliér v muzeu, výtvarný umělec v roli animátora, vícedenní a pobytové ateliéry, příklady ze zahraničí i z českých galerií a muzeích

V současné době ve většině velkých galeriích a muzeích probíhají různé praktické edukační programy, jako jsou např. výtvarné ateliéry, pobytové ateliéry atd. Při galerijní animaci dochází ke smíšenému programu, tedy teoreticky praktická akce. (HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7.)

Výtvarný ateliér je určitý prostor v galeriích a muzeích, který je uzpůsoben k tvoření. Studio je vybaveno potřebnými pomůckami. Ateliérová tvorba probíhá v návaznosti na stálou expozici, probíhající výstavu, dílo či autora. Většinou si návštěvníci prohlídnou výstavu samostatně nebo formou komentované prohlídky nebo besedy, což by v nich mělo podnítit potřebu reagovat na exponáty a následně by měli sami nebo ve skupinách tvořit pod vedením odborného lektora, tím může být i kurátor, teoretik umění, historik ale i přímo autor výstavy. (HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7.)

V dnešní době mají velké (krajské/metropolitní) galerií a muzea v Čechách i v zahraničí vlastní lektorské centrum s vlastními výtvarnými pedagogy a výtvarnou dílnou. Dnešní galerijní pedagog je absolvent katedry výtvarné výchovy, dějin umění, muzeologie, historie apod. Je nutné, aby byl lektor výtvarně zručný a zároveň znal a orientoval se v dějinách umění.

V současné době probíhá v Moravské galerii v Brně cyklus výtvarných ateliérů „Vymalováno!“. Program je určen dětem od 2 do 6 let a probíhají v Uměleckoprůmyslovém muzeu. Akce se mohou zúčastnit školky s doprovodem učitelky či děti jednotlivě v doprovodu rodičů. Děti s pomocí pedagoga poznají zábavnou formou výtvarné umění a galerii. Jednotlivé galerii mají různé cíle – poznání barev, krajinné motivy atd. Kurzy jsou vedeny tak, aby se dítě zdokonalilo ve svých praktických dovednostech – stříhání, lepení, modelování aj. (Dílny pro děti. In: *Moravská galerie v Brně* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vzdelavani/vytvarne-dilny/dilny-pro-deti.aspx>)

O sobotách pořádá Uměleckoprůmyslové muzeum dílny pro děti od 6 do 15 let. K těmto ateliérům jsou připraveny programy k aktuálním výstavám nebo stálým expozicím. Hlavním cílem kurzu je aktivní tvoření dětí bez jakýchkoliv výtvarných znalostí. (Dílny pro děti. In: *Moravská galerie v Brně* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vzdelavani/vytvarne-dilny/dilny-pro-deti.aspx>)

Pro dospělé připravuje Moravská galerie také praktické kurzy. Klasicky se začíná krátkou komentovanou prohlídkou, v návaznosti na ní se poté tvoří. (Dílny pro dospělé. In: *Moravská galerie v Brně* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vzdelavani/vytvarne-dilny/dilny-pro-deti.aspx>)

Fashion museum v Londýně nabízí workshop „Pop Art Collage“ k aktuální výstavě „Artist Textiles – Picasso to Warhol“. Návštěvníci při něm vytvářejí vlastní koláže, který si následně mohou odnést domů. „Contemporary Knitting“ je seminář orientovaný na barvu. Účastníci zde budou pracovat z vlnou, je nutné aby znali pletací techniku. (Workshop. In: *Fashion Museum* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://ftmlondon.org/ftm-workshops/pop-art-collage/>)

Další zajímavé workshopy probíhají v Mumok ve Vídni. Kurzy jsou orientovány na street Art, komiks (Nakresli svůj příběh! Vytvoř svého hrdinu!), malbu, Experimentální fotografii, kaligrafii aj. (Kunstvermittlung. In: *Mumok* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.mumok.at/kunstvermittlung/fuehrungen/>)

Bc. Lucie Hůlková, 426360, 2014, letní sem. Metodika galerijní pedagogiky, Mgr. Bc. Alice Stuchlíková, Ph.D.

V Berlinische Galerie mají „Ateliér Bunter Jakob“, studio pro děti a mládež. Ateliér poskytuje dětem prostor pro vlastní tvůrčí práci. Ve studiu mohou také děti slavit narozeniny, a nebo se zúčastnit kurzu či diskuze o umění. Ve studiu se konají kurzy zaměřené na fotografii, sochu, video, malbu atd. (Schule. In: *Berlinische Galerie* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.berlinischegalerie.de/bildung/kita-und-schule/>)

Ve výtvarném studiu Leopoldova musea se můžete účastnit kurzu „Klimt a Schiele: dva různé pohledy a metody návrhu“, kde na základě významných děl ze sbírky Leopolda, můžete analyzovat jejich různé přístupy ke světu a životu a porovnat s dnešním životem nebo s vaší vlastní představou. Poznáte rozdíly mezi Art Nouveau (secese) a expresionismu a ve studiu si můžete vyzkoušet oba směry. (Workshop. In: *Leopold Museum* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: http://www.leopoldmuseum.org/en/guidedtours/adults/workshops_uponrequest)

Pobytové kurzy mají několik výhod. Z důvodu delšího časového rozmezí mohou lektoři naplánovat i technicky náročnější činnosti se speciálním materiálem nebo v odborném studiu. Mohou probíhat v galeriích a muzeích nebo mimo ně. (HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7.)

Práce v několika denním ateliéru lze směřovat, tvůrčí procesy mohou gradovat, lze i pracovat na jednom rozsáhlém projektu a dále ho rozvíjet. (HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7.)

Tvůrčí dílny můžeme dělit do několika druhů, mezi nejnáročnější kurz patří ten s doprovodem umělce., také se jedná o nejpřínosnější a nejzajímavější typ pro účastníky, jelikož mohou nahlédnout do obsahu umělcovo děl a poznat jeho tvůrčí techniky.

V roce 2013 proběhlo v Ostravě umělecké sympozium a výstava Art Vítkovice 2013. V rámci toho pobytu vzniklo několik desítek smaltových obrazů přímo ve výrobní hale. Akce se zúčastnili umělci z Čech, Slovenska a Německa (Tomáš Císařovský, Magdalena Jetelová). (Umělecké sympozium a výstava Smalt Art Vítkovice 2013. In: *Místní kultura* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.mistnikultura.cz/umelecke-sympozium-vystava-smalt-art-vitkovice-2013>)

Zdroje:

HORÁČEK, Radek. *Galerijní animace a zprostředkování umění*. 1. vyd. Brno, 1998, 139 s. ISBN 80-720-4084-7.

Dílny pro děti. In: *Moravská galerie v Brně* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vzdelavani/vytvarne-dilny/dilny-pro-deti.aspx>

Dílny pro dospělé. In: *Moravská galerie v Brně* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.moravska-galerie.cz/moravska-galerie/vzdelavani/vytvarne-dilny/dilny-pro-deti.aspx>

Workshop. In: *Fashion Museum* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://ftmlondon.org/ftm-workshops/pop-art-collage/>

Kunstvermittlung. In: *Mumok* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.mumok.at/kunstvermittlung/fuehrungen/>

Workshop. In: *Leopold Museum* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: http://www.leopoldmuseum.org/en/guidedtours/adults/workshops_uponrequest

Schule. In: *Berlinische Galerie* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.berlinischegalerie.de/bildung/kita-und-schule/>

Umělecké sympozium a výstava Smalt Art Vítkovice 2013. In: *Místní kultura* [online]. [cit. 2014-03-16]. Dostupné z: <http://www.mistnikultura.cz/umelecke-sympozium-vystava-smalt-art-vitkovice-2013>

